

LIVSPUSSLET

TCO OCH LIVSPUSSLET

TCO driver livspusselfrågorna eftersom vi vill se ett arbetsliv som går att kombinera med familjeliv, utan att någotdera behöver stå i skuggan av det andra. Vi tror på en kombination av arbete och fritid, ett pussel där alla bitar får plats. Allt ska hinnas med; jobb, barn, partner, hem, fritid och mormor!

Vi sitter alla och pusslar i våra almanackor på söndagarna. Det är det som är livspusslet och bitarna passar inte alltid ihop. Men livspusslet är ofta svårt att lägga även för den som inte har barn. Möjligheten att jobba mer flexibelt har uppenbara fördelar, men också en baksida. Gränsen mellan jobb och fritid kan bli otydlig och risken att hamna i en situation där kraven känns övermäktiga ökar.

Lika fel som det är när småbarnsföräldrarna på arbetsplatsen inte får ta del av de mest stimulerande och ansvarsfulla arbetsuppgifterna, är det när de kollegor som inte har barn automatiskt förväntas ta smällarna och till exempel ställa upp och jobba under helger och semestrar. Arbetslivet måste gå att kombinera med en rik fritid oavsett om denna fritid innebär familjeliv med egna barn – eller att man umgås med vänner, syskon eller föräldrar.

NÄR TCO SATTE LIVSPUSSLET PÅ DEN POLITISKA AGENDAN

De senaste tio åren har TCO på olika sätt drivit livspusselfrågan. Inför valrörelsen 2002 lanserade TCO sin kampanj **Jobb ♥ Familj**. I den satte vi fokus på Livspusslet. Kampanjen gav resultat: flera riksdagspartier drev barnfamiljernas frågor under sina valrörelser. Både Folkpartiet och Centerpartiet tog upp TCOs förslag om en jämställdhetsbonus för att uppmuntra föräldrarna att dela upp föräldradledigheten så jämnt som möjligt. Dessutom skapades en helt ny politisk befattning: jobbet som Barn- och familjeminister, ett statsråd i förra regeringens Socialdepartement.

AUGUST AUGUST AUGUST

SÖNDAG SÖNDAG		MÅNDAG MÅNDAG		TISDAG TISDAG		ONSDAG ONSDAG		TORSDAG TORSDAG		FREDAG FREDAG		LÖRDAG LÖRDAG	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
		24	25	26	27	28	29	30					

感覺

MIND

Massage

DECLÉON AROMA MASSAGE
 Depressionslösande och balanserande massage för att återställa kroppens naturliga balans och förbättra blodcirkulationen, slappning av skapning.

CLASSIC SWEDISH MASSAGE
 Klassisk massage som inkluderar ryggen, armar, nacke och ben. Vid 50 minuter masseras hela kroppen.

CLASSIC SWEDISH MASSAGE
 Klassisk massage som inkluderar ryggen, armar, nacke och ben. Vid 70 minuter masseras hela kroppen.

DAY MASSAGE

SPA

Övertid juni

8/6 3t 10/6 2 1/2t
 15/6 3 1/2t 17/6 3 1/2t
 23/6 1 1/2t 24/6 1t
 19/45

Body

Massage

DECLÉON AROMA MASSAGE
 Depressionslösande och balanserande massage för att återställa kroppens naturliga balans och förbättra blodcirkulationen, slappning av skapning.

CLASSIC SWEDISH MASSAGE
 Klassisk massage som inkluderar ryggen, armar, nacke och ben. Vid 50 minuter masseras hela kroppen.

CLASSIC SWEDISH MASSAGE
 Klassisk massage som inkluderar ryggen, armar, nacke och ben. Vid 70 minuter masseras hela kroppen.

JOSHUA TREE NATIONAL PARK

Foto: Andy Phrat

Livspuslet hade blivit en punkt högt upp på den politiska agendan. Och TCO fortsätter jobba hårt för att punkten ska förbli högt upp på agendan. Det kommer vi att göra till dess att lika villkor för kvinnor och män har etablerats såväl på jobbet som i hemmet och i samhället.

FUNGERANDE LIVSPUSSEL MED JÄMSTÄLLDHET

Ett jämställt arbetsliv är ett grundläggande fackligt krav. Men hur långt har vi kommit? Hur kommer det sig att det fortfarande nästan alltid är kvinnorna som tar ut den största delen av föräldraledigheten och anpassar sitt yrkesliv efter familjens behov? Varför upplever många kvinnor att de inte får samma utvecklingsmöjligheter på jobbet som männen? Hur kommer det sig att ohälsotalen är betydligt högre bland kvinnor än bland män? Hur kommer det sig att kvinnor i genomsnitt tjänar en femtedel mindre än män?

På ett ytligt plan ser det ut som om män och kvinnor i dagens Sverige har lika möjligheter att yrkesarbeta och utvecklas genom hela arbetslivet. Men i praktiken går vi fortfarande ut i arbetslivet med olika förutsättningar beroende på vårt kön. Såväl arbetsmarknadens parter som samhället i övrigt måste motarbeta osakliga löneskillnader. Dagens starka uppdelning mellan manliga och kvinnliga yrken måste upphöra. Alla arbetsmarknads- och arbetslivsfrågor måste analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Jämställdhet leder inte bara till ett bättre fungerande livspuskel utan också till en högre ekonomisk tillväxt. Sverige omnämns regelbundet som världens mest jämställda land i olika studier. I jämförelse med många andra länder kan Sverige stoltsera med tämligen höga födelsetal och samtidigt en högförvärvsfrekvens bland både pappor och mammor. En väl utbyggd föräldraförsäkring är en viktig förklaring till detta. Den ska vi förvalta, utnyttja jämnt och även förbättra.

MER PAPPALEDIGHET FRÄMJAR JÄMSTÄLLDHETEN

Trots att trenden pekar mot att fler män tar mer pappaledigt är fördelningen mellan kvinnor och män fortfarande mycket ojämn. Undersökningar visar att en jämnare fördelning av föräldraledigheten är en viktig insats för jämställdhet. Och utvecklingen går mycket långsamt. I drygt trettio år har papporna haft möjlighet att vara föräldralediga i Sverige. Ändå tar kvinnor ut fyra gånger så många föräldradagar som män. Det är en alldeles för skev fördelning och politiken har ett stort ansvar.

Behovet av en politisk reform är stort. Men diskussionen i politiken verkar ha hamnat i en återvändsgränd. Det krävs tydliga förslag på hur det kan bli lättare att kombinera familj och karriär.

TCOS PAPPAINDEX

Det är nu tionde året som TCO presenterar pappaindex. Pappaindex är en sammanvägning av pappors andel av samtliga uttagna föräldradagar och andelen män av de föräldralediga. Om pappa och mamma delar lika på föräldraledigheten blir indexvärdet 100. Varje år presenterar TCO siffror för samtliga kommuner. Ett av syftet till att mäta pappaindex är att få lokala medier att skriva om de lokala skillnaderna. Det har visat sig vara ett mycket effektivt sätt att belysa frågan. Och på så sätt förhoppningsvis få fler att fundera över sitt föräldrauttag.

TCOS JÄMSTÄLLDHETSPLUS

Det vanligaste argumentet för att papporna inte tar ut så mycket föräldraledighet är ekonomin. Detta eftersom män oftast tjänar mer och hans inkomstsänkning blir påtagligare för familjens ekonomi. TCO har under de senaste åren drivit frågan om en jämställdhetsbonus för att åstadkomma en jämnare fördelning av föräldraledigheten mellan kvinnor och män. I korthet går TCOs förslag ut på att ersättningen i föräldraförsäkringen höjs från 80 till 90 procent för de dagar som inte överläts på den andra föräldern. På det viset skulle det bli ekonomiskt fördelaktigt att dela jämställt. Vi tror att kvinnor som grupp skulle få bättre villkor

Foto: Andy Prhat

på arbetsmarknaden. En jämställdhetsbonus skulle också underlätta diskussionen med arbetsgivaren, inte minst för män i mansdominerade branscher där föräldralediga pappor fortfarande betraktas med viss misstänksamhet. Det skulle helt enkelt finnas starka ekonomiska skäl för mammor och pappor att dela lika.

Att regeringen har infört en jämställdhetsbonus i föräldraförsäkringen är bra – men konstruktionen med skattelättnader för den förälder som har lägst inkomst, är för krånglig. TCOs modell är enklare och skulle ge önskad effekt mycket snabbare.

DAMMIGT SVERIGE?

Vad kan då facket göra för att motverka att det gamla dammiga hemmafru-Sverige återupprepas? TCO arbetar för att få beslutsfattare och arbetsgivare att ta ställning för föräldrars rättigheter i arbetslivet. Förutom politiska beslut är uppmuntran och stöd på arbetsplatsen viktigt i sammanhanget. Det finns också män som anser, att företaget ska visa sitt uttryckliga stöd och uppmuntra män att vara ansvarstagande för sina barn.

Dessutom krävs att arbetsgivare ändrar attityd. Anställda måste få ett ökat inflytande över sitt dagliga arbetsschema och över sin arbetstid. En tidigare TCO-undersökning visar att den överlägset mest populära metoden att få livspusslet att gå ihop, både bland män och kvinnor, är att gå ner i arbetstid.

TCO vill se ett mer jämställt föräldraskap, inte bara därför att vi tror att det är grunden till ett mer jämställt arbetsliv. Vi vill också att barn ska ha tillgång till två föräldrar och vi vill bort från den gamla synen på män som familjeförsörjare och kvinnan som hemmets nav. Män ska, precis som kvinnor, ha tid för sin familj och för sina barn. Vi tycker inte att närheten till barnet ska förbli ett kvinnligt privilegium.

De länder som domineras av gammaldags uppfattningar om män som ska försörja familjen och kvinnor som ska ta hand om barn och familj riskerar att fastna i en befolkningsfälla med låg barnafödelse och låg tillväxt. Kvinnorna har erövrade arbetslivet på bred front under det senaste århundradet. Men männen har inte erövrade hemmet och barnen i samma utsträckning. Vi har fortfarande goda förutsättningar för långsiktig ekonomisk tillväxt, men ska Sveriges födelsetal hålla i sig eller förbättras behövs en politik som ser till att både män och kvinnor kan kombinera jobb och familj.

FAKTA OM FÖRÄLDRALEDIGHETEN

När ett barn föds betalas föräldrapenning ut till föräldrarna under sammanlagt 480 dagar. För 390 av dagarna kan föräldrapenningen betalas ut enligt sjukpenningnivå. Ersättningen under dessa dagar motsvarar 80 procent av den sjukpenninggrundade inkomsten (SGI) delad med 365, dock lägst 150 kronor per dag.

För att ha rätt till föräldrapenningen ska föräldern ha varit inskriven i Försäkringskassan i minst 180 dagar i följd närmast före den första dagen man tänker ta ut föräldrapenning.

Föräldrarna har rätt till hälften var av dagarna. Man kan överlåta föräldrapenningdagar till den andre föräldern. Dock är två månader inte överförbara mellan föräldrarna. Det är så kallade pappa- eller mammamånaderna. Vid barnets födelse har båda föräldrarna möjlighet att vara lediga samtidigt under 10 dagar. Syftet är att mamman ska få stöd under de första veckorna och att pappan ska ges möjlighet att etablera tidig kontakt med barnet.

Text: Ann-Marie Prhat, TCO

För ytterligare information besök www.tco.se

